

Vizvári Béla
Don Ottaponi
- Mesék Mikinek -

© copyright Vizvári, Vizvári, Vizvári, 2001

1. Hogyan találkozott Don Ottaponi Demeterrel, a pónilóval?

Akkor még Don Ottaponi, az én Don Ottaponim, nem volt Don Ottaponi, hanem csak Ottaponi Miki vagy ahogy arrafelé mondják, Miki Ottaponi, Don Ottaponinak, a híres-neves akrobatának a fia. Don Ottaponi, akarom mondani Ottaponi Miki, ott élt a cirkusz mellett egy lakókocsiban a szüleivel. A cirkusz művészei és alkalmazottai mind így élnek, hiszen az előadással városról városra járnak, hogy mindenütt felvidítsák az embereket.

Ahogy az mindig is szokás volt a cirkuszi körökben, Ottaponi Miki is tanult mindenféle mutatványt, de még nem tudta, hogy mivel szerepelne szívesen. Az akrobatikához nem volt kedve, a zsonglőrködéshez nem volt elég ügyes. Csak az állatokat szerette. Amikor csak tehette az oroszlánokat figyelte, hogy hogyan lustálkodnak, vagy a medvéket segített etetni, vagy a pónilovakat simogatta. Korholta is az apja, Don Ottaponi, mindig:

-Nem mész az állatokkal semmire, tanulj valami rendes mesterséget, tányért forgatni, zenélni vagy varázsolni!

A cirkusz nagy családjában élt egy kicsi töpörödött öregember, név szerint Alonso, a bohóc. Régen szebb napokat látott, hírére tódult a közönség. De mára tréfái megfakultak, csak azért léphetett fel, mert különben nem jutott volna kenyér az asztalára. Egyedül élt egy kis kocsiban, se felesége, se gyereke nem volt. Öreg napjait csak Helénnel, a pónikancával osztotta meg. Helén is idősnek számított a pónik között, az orra körül bizony már őszültek a szőrszálak. Ottaponi Miki jól ismerte és szerette mind a kettőjüket. Gyakran vitt valamilyen csemegét Helénnek, egy répát vagy saláta leveleket. Helén mindig hálásan megette az ajándékot, de akkor is szeretettel nézett Mikire, ha éppen nem volt semmi nála. Miki ilyenkor is megsimogatta, megcirógatta, megvakargatta az idős pónihölgyet, aki jóleső érzéssel tűrte mindezt.

Történt egyszer, hogy Helénnek kiscsikója született. Nagy fejtörést okozott az örvendetes esemény Alonsonak, mert eddig is nehezen kereste meg a kettejük eltartására a pénzt, de két ló abrakoltatása, ha a két ló mégoly kicsi is, mint a pónik, Alonso a bohóc számára megoldhatatlan feladatnak tűnt. Addig persze nem volt baj, amíg az újszülött, akit Ottaponi Miki javaslatára Demeternek neveztek el, csak szopott. De ahogy haladt előre az idő, és ezzel egyre közelebb került az elválasztás, vagyis az, amikor már Demeter anyatej helyett más ennivalón fog élni, úgy sűrűsödtek a ráncok Alonso a bohóc homlokán.

Alonst, a bohócot egyre gyötörte a gond, ám hirtelen világosság gyúlt a fejében:

-Hiszen az volna legjobb, ha Demetert Ottaponi Mikinek ajándékoznám! Ő biztos jó gazdája lenne neki!

Ottaponi Miki apja, Don Ottaponi, először hallani sem akart arról, hogy Demeter Mikié legyen.

-Az a pónicsikó minden figyelmét le fogja kötni és nem fog semmi mással törődni. Pedig neki meg kell tanulnia valamilyen rendes cirkuszi szakmát, hogy meg tudja keresni a kenyerét.

-De Don Ottaponi - gyözködte Alonso -, állatidomár is lehet a fiából! Az is cirkuszi szakma!

-Azt nevezi maga rendes cirkuszi szakmának?! Minden pillanatban ki van téve annak, hogy valami történik az állattal és akkor mit csinál?

-Nem kell feltétlenül idomárnak lennie, tarthat állatot kedvtelésből is. Miért, magának nincs papágája?

-Jó, jó, van papagájom - ismerte el kénytelen-kelletlen Don Ottaponi -, de az egészen más, az csak ül egész nap a kalitkájában!

-Na látja! - kontrázott Alonso - A póni is megvan a karámjában, legfeljebb sétáltatni kell egy kicsit.

-És hova tennénk? - makacskodott Don Ottaponi - Nekünk nincs állatszállító kocsink!

-Hiszen Demeter ellehet még jó ideig az anyjával. - replikázott Alonso.

És így vitatkoztak heteken keresztül, míg végül Don Alonso beadta a derekát, és Demeter Mikié lett. Azóta Demeter és Miki, aki időközben maga is Don Ottaponi lett, elválaszthatatlan jóbarátok.

2. Hogyan szelidítette meg Demeter Bertalant, az oroszlánt?

Miki nemcsak szeretgette Demetert, de tanítgatta is. Ha eldugta az ajándékba hozott répát, akkor mihelyt Miki azt modta:

-Keresd!

Demeter azonnal keresni kezdte, és rendszerint meg is találta azt Miki háta mögött. Aztán megtanította Miki Demetert szépen lépkedni, ahogy csak a lovak tudnak. Miki rudakat tett le egymás után akkora távolságra, amekkora Demeter lépésének hossza. Végig vezette a pónit a rudakon keresztül. Demeter, hogy ne üsse be a lábát, kénytelen volt a patáját magasra emelni. Később, amikor már a csikó megnőtt kicsit, ágaskodni is megtanította. A végén még arra is rávette, hogy amikor Demeter felágaskodik, Miki eléje lép, de Demeternek háttal, akkor a póni kicsit leereszkedik és melső lábait Miki vállaira teszi. Aztán megindultak és így jártak körbe, elől Miki, vállán a póni patáival, hátul pedig Demeter. Aki csak látta, jót kacagott rajtuk.

Nagy esemény történt egy téli estén a cirkuszban, egy oroszlánhölgy három kicsi oroszlánkölyöknek adott életet. Mivel délelőtt történt mindez, nem előadás alatt, az egész cirkusz aprajánagyja összeszaladt a hírre.

-Mintha az a kölyök ott jobbra kisebb lenne a többinél.- mondta Don Ottaponi, Miki apja. És valóban, a többiek kénytelenek voltak elismerni, hogy igaza van. Attól kezdve mindenki aggódott a kicsi sorsáért, mert köztudomású, hogy a macskafélék, így az oroszlán is, néha rosszul bánnak beteg kölykeikkel.

De az oroszlánmama szerette mind a három kölykét. Viszont a két nagyobb testvér sokszor félrelökte a legkisebbet. Így ő nem tudott mindig eleget szopni és félő volt, hogy nemcsak lemarad a fejlődésben, hanem még baja is esik.

A cirkusz igazgatója egyszer ott állt a ketrec előtt és figyelte az oroszláncsalád életét. Éppen Miki apja volt mellette. Az igazgató így szólt hozzá:

-Don Ottaponi, az volna a legjobb, ha a fia nevelné fel azt a kicsit.

-Node igazgató úr! Nem elég nekünk a póni, most még egy ilyen vadállat is?

-Vadállat?- csodálkozott az igazgató - De hiszen nem látja milyen kedves, aranyos állat? Az oroszlán éppen azért szelídíthető, mert csapatban él. Nem olyan vad, mint a medve.

-Hogyan tartsak el még egy ilyen dögöt?- ellenkezett tovább Miki apja.

-Arra ne legyen gondja, a takarmányt majd én fizetem. De a maga fia őstehetség, mintha arra született volna, hogy állatokkal foglalkozzon. Kár volna elveszítenünk egy értékes állatot feleslegesen, ha még idejében megmenthetjük az életét.

Így aztán Miki apjának sem volt más választása, beleegyezett, hogy a család egy újabb szőrös lényel gyarapodjék.

Miki nagy örömmel gondozta a kis jövevényt, akit Bertalannak nevezett el. Mivel még szopnia kellett volna, ezért cumisüvegből etette tejjel naponta többször is. Az oroszlánok kis korukban valóban nagyon kedves és játékos állatok. Ezért azon idő alatt, amíg neki mást kellett gyakorolnia vagy egyéb dolga akadt, betette Demeterhez. A nyílásokat hálóval jól betakarta, hogy a kis nyughatatlan nehogy kiszökjék egy óvatlan pillanatban.

Demeter, aki akorra már felnőtt póni lett, eleinte idegenkedett az oroszlákölyöktől, de aztán megszokta az új társat, úgyhogy már hamar együtt játszottak. Miki hamar rájött, hogy a két állat megkedvelte egymást. Hárman is sokat ugrabugráltak. A játék részévé lett, hogy Miki Demeter hátán lovagoltatta Bertalant.

Bertalan gyorsan növekedett. Pár hónap múlva már egész nagyokat tudott ugrani. Olyankor is felpattant Demeter hátára, amikor senki nem látta. Demeter már annyira megszokta új barátját, hogy nem félt tőle, hanem vidáman körbeszaladt vele. A lovaglást persze Bertalan is élvezte. Egyszer Miki kifigyelte őket, és mondhatom megijedt. Az oroszlán ugyanis ragadozó állat, azaz más állatokat eszik. Igaz ugyan, hogy Bertalant senki sem tanította ragadozni, míg ha a vadonban születik, akkor elleshette volna azt az anyjától. De nem lehetett tudni, hogy mikor ébred fel benne az ösztön, és tesz kárt Demeterben.

Ettől kezdve Miki elkülönítette a két állatot, de megengedte, hogy az ő felügyelete mellett minden nap játszanak. Sőt még gyakoroltatta is őket, hogy a lovaglást és más ugrásokat szépen csinálják.

Amikor Miki először tette fel Bertalant Demeter hátára, az oroszlán még pici volt. Hiába növekedett azóta nagyra, a súlya minden nap csak egy kicsivel lett nagyobb. Így Demeternek is minden nap csak egy kicsivel több terhet kellett elviselnie. Az idők folyamán úgy megerősödött, hogy nem okozott gondot neki a nagy oroszlán cipelése.

Ahogy így gyakoroltak hármásban, egyszer arra járt Don Ottaponi. Ahogy meglátta őket, szinte földbe gyökerezett a lába, annyira ügyesnek találta a kis csoportot. Már jó ideje ott állt a háttérben, amikor váratlanul előlépett.

-Te Miki, olyan szépen csináljátok ezt a mókát, hogy össze kellene állítani egy számmá, és felléphetnétek vele.

Attól kezdve még többet gyakoroltak és Don Ottaponi is segített a tanácsaival, hogy a szám még szebb és látványosabb legyen. Aztán érkezett a nagy nap, Miki első fellépésének napja. A porondmester így jelentette be:

-Következik Don Ottaponi egy pónival és egy oroszlánnal!

Bizony így mondta, Don Ottaponi, és ez már nem az apját, hanem Mikit, az én Don Ottaponimat jelentette. Amikor véget ért a műsorszám, felcsattant a taps. Mit taps, valóságos tapsorkán! Miki, akarom mondani Don Ottaponi, az új Don Ottaponi csak állt és hajlongott a közönség felé. Amikor végre lejöhetett a porondról, a függöny mögött apja, az idősb Don Ottaponi várta:

-Gyönyörűen csináltad fiam, büszke vagyok Rád!

Don Ottaponi, mindkét Don Ottaponi, boldog volt.

3. Miért ette meg Demeter Lujza Amália szegfűcsokrát?

A cirkuszban sokféle ember él, vannak közöttük magasak és alacsonyak, soványak és kövérek, jók és rosszak.

Lujza Amália az egyik porondmunkás csinos, eladósorban lévő leánya volt. Ott élt az egyik lakókocsiban. Segített mindenféle dologban, de maga semmiféle mutatvánnyal nem próbálkozott.

Peregrinetti, a késdobáló még fiatal ember volt. Egyik cirkusztól a másikhoz csapódott, eddig még sehol sem tudott hosszabb ideig gyökeret verni. A késdobáló különben olyan ember, aki nevéhez híven késeket dobál egy deszkalapba úgy, hogy azok a hegyükkel beleállnak a fába. Hogy az izgalmat fokozzák, többnyire ott áll a falap előtt valaki kitárt karokkal és terpesztett lábakkal, és azt dobálja körül az artista. Az igazán nagy művészei ennek a mutatványnak ezt még akkor is meg tudják csinálni, amikor az embert a deszkával együtt megpörgetik.

A cirkusz éppen új helyre költözött. Még a harmat sem száradt fel, pedig a nap már vidáman sütött, amikor a hatalmas sátor felállításánál sürgölődött mindenki, aki csak a kezét-lábát bírta. Lujza Amália és Peregrinetti egymás mellé kerültek, amikor a szállításhoz összehajtogatott hatalmas ponyvákat ki kellett bontani.

-Milyen csinos kiskegyed ma! - törte meg a csendet Peregrinetti.

-Lujza Amália a nevem.

-Engem Pietro Peregrettinek hívnak. Önt melyik néven szólíthatom, Lujzának vagy Amáliának?

-Amelyikén jólesik, Lujzának is, Amáliának is.

-Ez a sátor, amikor áll, olyan mint egy hatalmas torta, ami kerek és egész, mégis tudjuk, hogy a szeletek, az édes, finom szeletek - és ekkor Peregrinetti játékosan megnyalta a szája szélét, az arcával meg mutatta,

hogy milyen jó ízû is az a torta - benne rejlenek. Ezek a ponyva darabok is úgy állnak össze, hogy a belölük készült sátor-torta kerek lesz.

Lujza Amália éppen jót nevetett a hasonlaton, amikor rájuk került a sor, hogy meghúzzák a ponyva náluk lévõ darabját. A textília végén lévõ fémmel erõsített lyukakba kötelet kellett fûzni, azzal húzták fel egyenként a kerek tetõ cikkeit. Egy ügyes légtornász dolgozott a közepén álló rúdon. Az volt a feladata, hogy a felemelt ponyvák keskeny végét a rúdhoz kötözze.

-Milyen ügyes az az ember a magasban! - nézett fel Lujza Amália.

-Oh, ha engem látna Amáliácska, amikor a késeket dobálom!

-Hát maga késdobáló, Peregrinetti úr? Nem szívesen állnék oda, ahol maga azokat a késeket hajigálja!

-Lujzácska, kérem szólítson csak Pietronak!

-Azok a kések túl élesek Pietro úr.

-Csak Pietro, ha kérhetem Amáliácska, a Pietro úr túl hivatalos.

-Jó, legyen Pietro. De nem szeretem a késeket.

-Pedig én soha nem találnám el magácskát.

-Lehet, de én nem szeretném kipróbálni. - zárta le a vitát a lány.

Ahogy a sátort felállították, mindenki elment ebédelni és pihenni egy kicsit. Kora délután megkezdõdtek a próbák a sátor porondján. Ekkor megnyílt egy kis körhinta is a gyerekeknek. Lujza Amália ott dolgozott, szedte a jegyeket, a kisebb gyerekeknek pedig segített felülni.

Amikor az elõadás megkezdõdött, elfogytak a körhintázni vágyó gyerekek. Lujza Amália bement a színpalak mögé, onnan leste az artistákat. A szíve nagyot dobbant, amikor a porondmester Peregrinettit,

a késdobálót jelentette be. Pietro a szép fellépő ruhájában még nyalkábbnak tűnt, mint reggel, munka közben.

Ügyesen dobálta a késeket. Elegánsan oldotta meg a legnehezebb feladatot is, mozdulatai olyan természetesnek hatottak, mintha mindenki utána tudná csinálni. Csak az tudja, hogy milyen nehéz mesterség ez az akrobatika többi ágával együtt, aki már egyszer is megpróbálta. Sikert is aratott. És mégis valami, pontosabban valaki hiányzott a számból, az, aki haláltmegvető bátorsággal néz szembe a késekkel, miközben azok feléje repülnek, hogy pontosan mellette csapódjanak be.

Ahogy Peregrinetti lejött a porondról, meglátta az ott álló Lujza Amáliát.

-Gratulálok Peregrinetti úr. - mondta a lány

-Köszönöm. De Pietro, ha szabad kérem. Oh, Lujzácska, ha még partnerem is lenne, akit körbedobálhatnék lángoló késekkel, az volna csak az igazi! Nem volna kedve velem fellépni?

-Annyi ember előtt? Még a hideg is kiráz a gondolatra!

Másnap délelőtt Peregrinetti egy nagy csokor szegfűvel állított be Lujza Amáliáék lakókocsijához, amelyik éppen Don Ottaponi és Demeter kocsijának a közelében állt. Lujza Amália a virágot gyorsan egy vázába tette. Peregrinetti hímes-hámos szóval újra kérlelni kezdte, hogy lépjen fel vele. Beszéde végén azt mondta:

-Oh Amáliácska olyan csinos partnerem, mint maga, még soha nem volt, kérem kezdjünk el most gyakorolni, csak úgy próbaképpen. Ez még nem kötelezi semmire sem magácskát.

Lujza Amália annyira zavarba került, hogy ez csúszott ki a száján:

-Majd holnap, Peregrinetti úr.

-Oh köszönöm, nekem ennyi elég. - mondta a késdobáló és távozott.

Lujza Amália egész nap izgult, hogy hogyan is lesz az a gyakorlás, mert még soha nem gyakorolt senkivel. Reggel kicsinosította magát. Olyan testhezálló ruhát vett fel, amiben mégis könnyen tudott mozogni. A bő ruhát ugyanis könnyen eltalálhatta volna valamelyik eltévedt kés. Várt-várt, de Peregrinetti csak nem jelent meg. Már 11 óra felé járt az idő, mikor édesanyja hazaérkezett a bevásárlásból.

-Jaj Lujza, ebben a városban nincs egy rendes bolt sem! Lejártam a lábamat, mire mindent megkaptam. Hanem tudod mi láttam? - kérdezte egy szuszra, és anélkül, hogy levegőt vett volna, máris folytatta - Ez az új fiú, ez a Peregrino vagy Peregretti vagy mit tudom én micsoda, az igazgató kövér lányával gyakorol. Milyen nevetségesen fognak kinézni a porondon!... Most meg hova rohansz? - kiáltott a kocsiba beszaladó lánya után.

Lujza Amália kikapta a szegfűcsokrot a vázából és a nyitott ablakon szó nélkül kihajította. A csokor egyenesen a szomszéd kocsiba, Demeter lábához esett. A póni lenézett, hogy megvizsgálja, mi pottyant oda az égből.

-Jaj de finom falat! Ezt tényleg nekem adtad? - kérdezte.

Lujza Amália éppen akkor pillantott oda, amikor Demeter, szájában a virágokkal, felemelte a fejét. Demeter kíváncsi és Lujza Amália könnyes tekintete találkozott. Egymásra meredtek. Majd Lujza Amália hirtelen kacagni kezdett.

4. Hogyan vészelt el Demeter?

A cirkuszi élet utazásokkal jár együtt. Demeter nem szerette a hosszú rázkódásokat, a huzatot, hogy nem kapott inni, a különös zajokat.

Egy alkalommal éjszaka utaztak. A sok cirkuszi kocsi libasorban haladt. Az övék volt hátulról a második. Don Ottaponi vezette, Demeter hátul igyekezett szunyókálni. Hirtelen hatalmas csattanás hallatszott, majd még egy. Ekkor az ő kocsijuk is megrázkódott, sőt az oldalára dőlt. A hátsó ajtó kinyílott és Demeter nagy lendülettel kizuhant rajta. Az út éppen egy töltésen haladt. Demeter legurult rajta és egy kukoricás puha földjében állt csak meg. Fájt minden porcikája. Az ijedtségtől lábra se tudott állni.

Egy nagy teherautó rohant bele hátulról az utolsó kocsiba, amelyik előre zuhant, és fellökte Don Ottaponi kocsiját. Don Ottaponi rosszul esett, beverte a fejét és elájult.

Mindenütt kiabálás hallatszott.

-Károly, megvagy?

-Hogy az a rézfánfütyülő...!

-Mi történt? Emberek, jól vagytok?

-Nem látod, hogy két kocsi felborult?

-Értesítette valaki a rendőrséget?

-Hol van Don Ottaponi? Mi van Don Ottaponival?

-Tényleg! Hol van Don Ottaponi? Nem, látjuk.

-Ide gyorsan! Don Ottaponi elájult. Segítsetek felemelni!

-Senki ne nyúljon hozzá, lehet, hogy a gerince is megsérült! Meg kell várni a mentőket!

A távolból már látszott is egy furcsa, kék, villogó fény. Majd később még egy. Akiknek éles volt a füle, már a szirénázást is hallani vélték. Először a rendőrök érkeztek meg, majd a mentősök. Az egyetlen sérült Don Ottaponi volt, aki még mindig eszméletlenül feküdt a felborult kocsiban. Az orvos, akinek be kellett másznia a beteghez, azonnal meg vizsgálta, majd így szólt az odasereglett emberekhez:

-Jól tették, hogy nem mozdították meg, mert a gerince is megsérülhetett volna. Ha akkor mozgatják, abba bele is halhat vagy örökre megbénulhat. Szerencsére a gerincének nincs baja, de be kell vinnünk a kórházba.

A mentősök hordágyat hoztak, arra fektették óvatosan Don Ottaponit.

-Kérem segítsenek!

Az egybegyültek megfogták a nehéz hordágyat. Lassan, óvatosan kiemelték Don Ottaponit a megsérült autóból és berakták a mentőbe. Az orvos és segítői beszálltak, a mentő elindult Don Ottaponival az ismeretlen kórházba.

Amikor Demeter összeszedte magát annyira, hogy lábra tudott állni, még mindig kiabáltak az emberek. Sőt, valami furcsa, kellemetlen hangot is hallott hosszasan kétszer is:

-Nínó, nínó, nínó!

A feje fölött furcsa, kék fények söpörték végig a kukoricást. Soha nem tapasztalt még ilyesmit. Teste még mindig rázkódott az ijedtségtől. Fejében csak egy gondolat járt, hogy minél előbb távol legyen ettől a félelmetes helytől. Ezért olyan gyorsan, ahogy csak kitellett tőle, elindult a kukoricáson keresztül az ellenkező irányba.

Amikor már a mentő elment, a rendőrök mindenkit kikérdeztek, a nyomokat rögzítették, a baleset helyszínét lefényképezték, keleten derengeni kezdett a hajnal. A cirkuszigazgató irányításával éppen akkor állították fel a felborult kocsikat.

-Bizony ezeket jól helybenhagyta az ütközés. No, kössük őket egy-egy épp kocsihoz, és úgy vontassuk, de csak óvatosan. Mennyi pénz lesz megcsináltatni! A biztosító meg ki tudja mikorra fizet és mennyit!?

Nagy késéssel érkeztek meg új helyükre. Az aznap estére tervezett előadás el is maradt. Mikor végre minden a helyére került, valakinek hirtelen az eszébe jutott:

-És hol van Demeter, a póniló? Egész nap nem láttam! Csak nem esett baja annak a kedves jószágnak?

-Tényleg, hol van Demeter? - kaptak észbe a többiek is. De senki nem tudta rá a választ.

Tényleg, hol van Demeter?

VÉGE